

Прилѣжни-тъ ученици сѣ похвални;
 Стоянъ е прилѣженъ ученикъ,
 Слѣдователно, Стоянъ е похваленъ.

Въ туй умозаклученіе. „*Стоянъ*“ е малкій терминъ; „*прилѣжни ученици*“ — средній; „*похвални*“ — голѣмій терминъ. Тія понятія, или все едно, тие термини, за това се називаватъ: *по малкій, средній, и по голѣмій*; защото обширность-та на объеми-тъ имъ не е еднаква: най малкое понятие се съдържя въ объемъ-тъ средняго; а среднѣе-то въ объемъ-тъ на най голѣмо-то.

2) Както въ умозаклученіе-то могатъ да бѣдѣтъ три термина; то такава же могатъ да бѣдѣтъ въ него и сужденія. Отъ тия сужденія двѣ-тъ обикновенно се називаватъ „*посилки*“ (допращаніята); а третѣе-то — „*слѣдствие*“ или заключеніе. Оная посилка що изражява отношеніе-то между средій и голѣмый терминъ (М—С), или (С—М — називава се „*първа*“, или „*по висока*“; оная же що се съставлява отъ малкій и средній терминъ (П—М), или (М—П); — „*втора*“ или „*по низка*“; а заключеніе-то е едно сужденіе, що свѣрзва термини-тъ малкій и голѣмый (П—С). Напримѣръ, въ горѣизложено-то умозаклученіе сужденіе-то: „*Прилѣжни-тъ ученици сѣ похвални*“ е *първа-ша посилка*; сужденіе-то же: „*Стоянъ е прилѣженъ*“ — е *втора-ша посилка*; а сужденіе-то: „*Стоянъ е похваленъ*“ е заключеніе-то. —

За да може единъ силлогизмъ да бѣде вѣренъ, за да не правимъ сирѣчь лѣжливы умозаклученія, трѣба всякога да имамы предъ очи-тъ си истинното отношеніе, и значеніе-то средняго термина; понеже онъ служи като посредникъ съединенія на вещество-то и на форма-та, и чрезъ то стави самы-тъ посилки на силлогизмъ-тъ въ вѣрно, или невѣрно